

İKT102 İKTİSADA GİRİŞ II

Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

DOÇ. DR. YEŞİM ALİEFENDİOĞLU

Para Çeşitleri

a) Para Benzerleri:

- Kişiler çeşitli amaçlarla yaptıkları tasarruflarını, hem nemalandırmak hem de ileride gerektiğinde harcayabilmek amacıyla, çeşitli tasarruf araçlarına kanalize ederler.
- Likiditesi yüksek, yani kolayca paraya dönüştürülmesi mümkün tasarruf varlıklarına vadeli banka mevduatları, devlet tahvilleri, hazine bonoları, bankaların yatırım fonları vb. örnek verilebilir.
- Mübadelelerde, karşı tarafça kabul edilmesinin söz konusu olmadığı, arzu edildiğinde paraya çevrilmesi mümkün olan bu varlıklara, para benzerleri denilmektedir.
- Vadeli mevduatlar vadesinden önce, ancak nemasından (faizinden) vazgeçilerek paraya çevrilebilir.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

Para Çeşitleri

Para Benzerleri:

- Devlet tahvili ve hazine bonosunu ise, tahvil ya da bononun satın alındığı bankaya arzulandığı zaman satmak (ikinci el piyasası) mümkün olduğu gibi, bankaların yatırım fonlarındaki para, belirli sınırlamalarla (likit fonlar hemen, bono ve tahvil fonları bir gün sonra) paraya çevrilebilmektedir.
- Vadeli banka mevduatlarında ise, vadesinden önce hesaptan para çekilmesine müsaade edilmesi halinde (ki bazı durumlarda müsaade edilmeyebilir) neması (faizi) verilmez.
- Görüldüğü gibi, para benzerleri, kıymet saklama amacıyla muhafaza edilen ve kolayca mübadele aracı olan paraya (kağıt para ya da vadesiz mevduat hesaba çevrilmesi mümkün olan varlıklardır).

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

Para Çeşitleri

Para Verine Geçenler (Plastik Paralar)

- Son yıllarda bankacılık hizmetlerinin gelişmesi, kişilere bankadaki hesaplarında paraları olmadan da, alış-veriş yapabilecekleri bir takım kolaylıklar getirmiştir.
- Modern bankacılığın sunduğu bu olanaklar içinde, "plastik para" da denilen "kredi kartları« en önemli yeri almaktadır.
- Ülkemizde de son yıllarda yaygınlaştın kredi kartları kartlara tanınan kredi limitleri dâhilinde, kart sahibine mevduat hesabında yeterli para olup olmamasına bakılmaksızın, alış-veriş yapma olanağı sağlamaktadır. O halde kredi kartı, kart sahibine tanınan kısa vadeli (en fazla bir aylık) bir faizsiz kredidir.

Para Çeşitleri

c) Para İkamesi (Dolarizasyon)

- Gelişmekte olan ülkelerde yüksek enflasyon oranı ve sanayide dışa bağımlılık, yabancı paralara olan ilgiyi artırmaktadır. Eğer ülkede siyasi istikrarsızlık varsa, halk tasarruflarını döviz olarak yastık altında saklamayı tercih etmektedir. Siyasi istikrar olması halinde ise, tasarruflar döviz tevdiat hesaplarına kaymaktadır.
- Tasarrufların bu şekilde döviz olarak saklanması tercih edilme nedeni, tasarrufların enflasyona karşı korunmasını sağlaması yanında, her an paraya çevrilebilme ve ulusal para yerine kullanılma avantajından kaynaklanır.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

Para Çeşitleri

c) Para İkamesi (Dolarizasyon)

- Son yıllarda başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere, birçok ülkede döviz sağladığı avantajlar nedeniyle, güçlü bir *para ikamesi (dolarizasyon)* oluşturmaya başlamıştır.
- Türkiye’de döviz piyasasında gerçekleştirilen liberizasyonla birlikte Dolar ve 2002 yılından itibaren *Euro* para ikamesi olma niteliğine erişmiştir.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş